

حذف ۴ صفر، مشکل گشای مشکلات اقتصادی ایران نیست

محمدرضا سبزه‌علی‌پور

حذف 4 صفر، مشکل گشای مشکلات اقتصادی ایران نیست و به نوعی عوض کردن صورت مسئله می‌باشد!!

لازم به تصریح است هیچ دلیلی وجود ندارد که اگر کشوری دارای اسکناسهایی با صفر کمتری باشد پس وضعیت اقتصادی اش نیز بهتر و برتر از کشورهای دیگری که دارای اسکناسهای درشت می‌باشند باشد، چه بسا کشوری با اسکناسهای درشت از قدرت اقتصادی بالائی برخوردار بوده، تراز تجاری اش مثبت و اوضاع معیشتی مردم آن کشور هم بسیار خوب باشد و برعکس کشوری با اسکناسهای کم صفر دارای اقتصادی ضعیف باشد!!

محمدرضا سبزه‌علی‌پور اقتصاددان و رئیس مرکز تجارت جهانی ایران نسبت به درخواست حذف 4 صفر از اسکناسهای کشور توسط دولت و تصویب آن از جانب نمایندگان مجلس واکنش نشان داد و طی یادداشتی به قلم خود چنین نوشت: خیلی دلم می‌خواهد که نسبت اجرای این طرح توسط دولت دلگرم باشم و نسبت به آینده خوشبینانه قلم بزنم اما متأسفانه سیاستها و عملکرد این دولت طی 7 سال گذشته بقدری غلط و غیر قابل دفاع بوده که همه امیدها و دلخوشی‌ها را به یأس و خوشبینی‌ها را به بدبینی مبدل کرده است!!

بطوریکه غالب مردم ایران و غالب صاحب نظران و حتی برخی از خودِ دولتمردان هم اعتمادشان نسبت به عملکرد و سیاستهای این دولت سلب شده و چنانچه دولت بگوید که ماست سفید است، دیگر کمتر کسی باور میکند که ماست سفید باشد و همگان به سیاه بودن ماست اذعان میکنند!!

از همین رو در نگارش این یادداشت، خوشبینی و بدبینی را کنار گذاشته و واقع بینانه مسائل و موضوعات را مورد واکاوی و کارشناسی قرار میدهم.

در این راستا باید عرض کنم که دولت روحانی از ابتدای تشکیل دولت اولش تا به امروز، دائماً با طرح سوژه‌ها و ارائی بسته‌های مختلف

سعی کرده و میکند تا به مردم چنین القاء نماید که تیم اقتصادی اش با جدیت در حال ساماندهی اقتصاد و رفع مشکلات اقتصادی حاکم بر جامعه و ارتقاء سطح معیشت مردم میباشد اما وقتی به اصل موضوع و پشت پرده داستان مینگریم به عینه در می یابیم که آقایان دولتمرد، فی الواقع از حل و فصل معضلات اقتصادی کشور عاجز مانده و بنوعی دست از کار کشیده اند، ولیکن بمنظور توجیه کم کاریها، سوء مدیریتها، خرابکاریها و ناتوانائی های خود، ظاهری حق به جانب گرفته و با طرح معادله های آسان سعی بر این دارند تا حواس و اذهان عموم را از اصل قضایای کشور منحرف و تا مدت زمان طولانی، مردم، صاحب نظران سیاسی و اقتصادی داخلی و خارجی را درگیر موضوعات جدید بنمایند که البته تا حدودی هم در اجرای این امر موفق شده و میشوند و سر مردم و رسانه ها و بعضاً مسئولین سایر قوا را تا مدتی گرم و مشغول مینمایند!!.

لازم به ذکر است که قریب به 9 سال پیش یعنی در دولت دهم، برای اولین بار موضوعی از جانب مسئولین وقت وزارت اقتصاد و بانک مرکزی دولت دهم مطرح گردید مبنی بر اینکه اگر چند صفر از اسکناسهای ایران حذف شود، بطور قطع ارزش پول ملی ایران در برابر سایر ارزهای معتبر جهان افزایش میابد و با اجرای این طرح قدرت خرید مردم نیز افزایش پیدا میکند که این موضوع بدلیل اینکه از عقبه و پشتوانه درست علمی، فکری و اجرایی برخوردار نبود در حد حرف باقی ماند و بمرور زمان بورطه فراموشی سپرده شد.

حدود 4 سال پیش یعنی در دولت اول روحانی مجدداً برای دومین بار داستان کم کردن صفرهای پول کشورمان مطرح شد که باز هم پس از بحثهای فراوان به دلیل خام و احساسی بودن موضوع، پرونده آن هم مجدداً مختومه گردید!!

دو سال پیش نیز موضوع کاهش صفرهای پول ملی دوباره نبش قبر شد و برای سومین بار از جانب رئیس کل وقت بانک مرکزی مطرح و در سطح وسیعی رسانه ای گردید بطوریکه مقرر شد تا چهار صفر از اسکناسهای موجود کشور حذف و مثلاً پول قدرتمند جدیدی متولد شود!! اما قرار شد تا در آینده این طرح ابتدا در هیأت دولت تصویب و سپس جهت تصویب نهایی به مجلس ارسال شود.

مرداد ماه سال 98 نیز به یکباره سخنگوی دولت این موضوع را رسانه ای کرد و گفت که بالاخره حذف چهار صفر از پول ملی ایران در هیأت دولت تصویب شده و بزودی اجرایی خواهد شد!! این در حالیست که طرح

حذف صفر از پول ملی به این سادگی ها قابل درک نیست و به این سادگی ها قابل اجرا نمیباشد.

دولت روحانی برای اجرای این کار حتماً دلایلی دارد که بطور قطع چهار هدف را بشرح زیر دنبال میکند:

* اول اینکه دولت میخواهد با کم کردن 4 صفر اسکناسها، مثلاً قدرت پول ملی را افزایش داده و به تصور خود، جایگاه ریال را همچون سالهای دور ارتقاء و به حالت قدیم باز گردانند!!!!

* دوم اینکه دولت میخواهد با کم کردن صفرها، میزان نقدینگی و حجم اسکناسهای رایج در جامعه را کنترل و مقدار آنرا بطور چشمگیری کاهش دهد!!

* هدف سوم آقایان از اجرای این کار، کم کردن ظاهری قیمت کالا و خدمات میباشد!! بطوریکه با انجام این کار، مثلاً ارزانی را برای مردم شریف ایران به ارمغان بیاورند و خود را سوپرمن و ناجی ملت معرفی کنند!!

* چهارمین هدف دولت این است که با کم کردن صفرها، ارزش پول ایران را در برابر سایر ارزهای معتبر خارجی علی الخصوص در برابر نرخ دلار افزایش دهد!!

تا اینجای کار نه تنها اشکالی وجود ندارد بلکه بسیار هم مفید میباشد. اما ای کاش واقعیت داستان و هدف واقعی طراحان حذف صفرهای اسکناسها، فی الواقع و "راست و حسینی" همین باشد و بس!!؟ اما با کمی تأمل و موشکافی، دقیقاً در میابیم که آقایان دولتمرد از کنترل نرخ تورم عاجز مانده و با گران شدن قیمت کالاها و خدمات، همچنین افزایش سرسام آور و لحظه به لحظه نرخ مایحتاج ضروری و قبوض دهها و صدها هزار تومانی آب، برق، گاز، تلفن و اینترنت موجب ناراحتی، نگرانی، عصبانیت و بی اعتمادی مردم عزیزمان شده اند پس برای خوشحالی مردم و بدست آوردن دل و اعتماد مجدد آنان فقط و فقط بدنبال مرفین و یا داروی مسکنی هستند تا موقتاً درد و آلام مردم و جامعه را تسکین داده تا ببینند بعدها چه کاری میتوانند انجام دهند، بقول معروف شیوه کلاه کلاه کردن را در پیش گرفته اند تا فقط روز را با خوشی و کمترین آسیب و خطر بگذرانند، برای فردا و آینده هم خدا کریم است!!

در ادامه تأکید میکنم که دولت محترم با حذف چهار صفر از پول ملی

قصد دارد تا به زعم خود با یک تیر چند هدف را با هم بزنند، اولاً حجم پول و نقدینگی را بصورت بازی با عدد و رقم در جامعه کم و بنوعی مثلاً آنرا کنترل کند، با اجرای این طرح خود بخود و بطور طبیعی کاهش نقدینگی بطور ظاهری آنهم فقط در اعداد و ارقام اتفاق می افتد یعنی وقتی چهار صفر از روی اسکناسها برداشته شود دیگر نیازی به این "ایران چکها" نخواهد بود و همین امر حجم نقدینگی را در جامعه کم میکند بطوریکه با کاهش چهار صفر از عدد 2300 هزار میلیارد تومان (پول سرگردان و حجم نقدینگی حال حاضر در جامعه) بطور طبیعی این عدد به 230 میلیارد تومان کاهش پیدا میکند و دیگر نقدینگی سرگردان جامعه چندان عدد سنگینی به نظر نخواهد رسید و دولت میتواند ادعا کند که در کاهش حجم نقدینگی سرگردان جامعه موفق عمل کرده است که در این ارتباط باید عرض کنم چندان کار شق القمری صورت نگرفته تا کسی از بابت انجام اینکار بدنبال مدال و کسب افتخار باشد، زیرا آن عدد اول خود بخود آنهم بواسطه حذف چهار صفر به عدد دوم تبدیل میشود که اگر چاپ اسکناسهای کلان و بدون پشتوانه قطع نشود باز هم بسرعت شاهد افزایش حجم نقدینگی جامعه و بازگشت صفرها خواهیم بود!!

ثانیاً قیمت اجناس را به ظاهر ارزان و ناچیز جلوه دادن چندان کار استادانه نیست، اینکه دولت با کاهش چهار صفر، قیمت کالا و خدمات را به ظاهر از اعداد درشت به اعداد ریز و راضی کننده تبدیل کند تا مردم را خوشحال بنماید کار بزرگی انجام نداده، شاید چند روز اول، قیمت جدید کالا و خدمات از نظر روانی برای مردم جالب و خوشآیند باشد اما وقتی که از حقوق و درآمدها هم چهار صفر کم شود باز هم جیب شان خالی خواهد بود و باید حسرت خرید این کالاهای کم قیمت را هم ببرند و مجدداً میبایست با دستان خالی به منازل شان بروند (یعنی سفره های مردم خالی تر و کوچکتر از قبل خواهد شد)!!

و دست آخر اینکه یک دلار آمریکا را برابر با یک و نیم تومان ایران نشان دادن چیزی جز گول زدن خودمان نخواهد بود!!

برای اینکه موضوع را برای هموطنان عزیزم باز و شفاف کنم مجبورم توضیحات بیشتر و ریزتری ارائه کنم و آن اینکه، چون گرانی و نرخ بالای تورم و همچنین افزایش لحظه به لحظه قیمت غالب خدمات و کالاهای مصرفی که در پی جهش بی حساب و کتاب نرخ دلار اتفاق افتاده، موجب ناراحتی و دلنگرانی مردم شده لکن مسئولین اقتصادی کشور تصور میکنند که چنانچه چهار صفر از اسکناسها کم شود بطور طبیعی تمامی نرخها نازل و ارزان بنظر خواهند رسید و از نظر روانی

بر روحیه اکثر مردم تأثیر مثبت خواهد گذاشت تا شاید چنین فکر کنند که مثلاً کالائی را که تا به امروز برای خرید آن پانصد هزار تومان و یا به عبارتی دیگر پنج میلیون ریال پرداخت میکردند، از این به بعد همان کالا را پانصد تومان میخرند پس مردم غرق در شادی خواهند شد چونکه ارزانی سرتا پای کشور را فرا گرفته و دولت هم دیگر نگران صدور قبوض گاز و برق و آب و... آنهم با قیمتهای سرسام آور نخواهد شد زیرا بدون چهار صفر، مبالغ قبوض برای مردم بسیار ارزان و ناچیز خواهد بود پس دیگر کسی از بابت گرانی گاز و برق و آب و... هم شکایت و اعتراضی نخواهد داشت.

اما وقتی که حقوق کسی که سه میلیون تومان معادل سی میلیون ریال میباشد نیز به یکباره به سه هزار تومان کاهش یابد، بی پول و

غرق در ناامیدی خواهد شد مگر اینکه دولت حقوقها را تا حدود زیادی افزایش دهد تا مردم همیشه جیب شان پر پول باشد.

مورد دیگری که برای دولت بسیار مهم میباشد این است که با کم کردن صفرها میخواهد به دنیا ثابت کند که پول ایرانی از ارزش بسیار بالائی در دولت تدبیر و امید برخوردار شده بطوریکه یک دلار آمریکا برابر با یک و نیم تومان ایران شده است در نتیجه اسکناس آمریکا دیگر چندان ارجحیتی بر اسکناس ایران ندارد در ضمن به مردم ایران نیز این موضوع را القاء کند که حدود چهار سال پیش، رژیم پهلوی هر دلار آمریکا را به قیمت 7 تومان به متقاضیان میفروخت اما تدبیر و حسن مدیریت دولت روحانی و مسئولین اقتصادی دولت دوازدهم کار را بجائی رسانده که یک دلار ارزشی معادل یک و نیم تومان ناقابل پیدا کرده است!!

در نتیجه بواسطه دلایلی که به آنها اشاره نمودم، قدرت و برتری اقتصادی ایران از نظر دولتمردان، برهم کشورهای جهان به اثبات

برسد که بگویند ما میتوانیم و این کار مهم خود را نیز ثمره و محصول جدیدی همچون "برجام" بنامند و از بابت اجرای آن جشن بگیرند!!

لازم به تصریح است هیچ دلیلی وجود ندارد که اگر کشوری دارای اسکناسهایی با صفر کمتری باشد پس وضعیت اقتصادی اش نیز بهتر و برتر از کشورهای دیگری که دارای اسکناسهای درشت میباشد باشد، چه بسا کشوری با اسکناسهای درشت از قدرت اقتصادی بالائی برخوردار بوده، تراز تجاری اش مثبت و اوضاع معیشتی مردم آن کشور هم بسیار

خوب باشد و برعکس کشوری با اسکناسهای کم صفر دارای اقتصادی ضعیف باشد!!

بطور مثال در اعلان نرخ ارزها، هیچگاه نشنیده ایم که بگویند نرخ یک ین ژاپن برابر با اینقدر دلار و یا یورو میباشد بلکه همیشه از نرخ برابری هزار و یا ده هزار ین ژاپن صحبت به میان آمده پس آیا وضع اقتصادی ژاپن نسبت به کشورهای حاشیه خلیج فارس آنهم با اسکناسهای کم صفر و با ارزش که فقط از پشتوانه نفت بهره مند هستند بدتر است یا بهتر؟

ضمناً باید بر این موضوع تأکید کنم که دولتمردان محترم که تا حدود زیادی با عدد و رقم کار کرده و مثلاً بر کارهای بانکی هم اشراف بیشتری نسبت به "نگارند" کم سواد این یادداشت دارند و بهتر از بنده نیز به عدد و رقم و موضوعات پولی و بانکی و بحث اسکناس آشنا هستند!! آیا مواردی را که اینجانب در ارتباط با اسکناس و پول رایج کشور و نرخ برابری ریال با دلار متذکر شدم را این دوستان دولتمرد نمیدانند؟ من از شما مردم شریف ایران میخواهم تا خودتان قضاوت کنید زیرا بعید میدانم که آقای روحانی و تیم اقتصادی اش از موارد مطروحه بهتر و بیشتر از بنده اطلاع نداشته باشند.

شاید این سؤال و پرسش به ذهن مردم عزیزمان خطور کرده باشد پس چرا آقایان با این همه اطلاعات بانکی بر اجرای اینکار یعنی کم کردن صفر اسکناسها ابرام و پافشاری میکنند؟ پاسخ این سؤال را اینگونه میتوانم بدهم که حذف صفرها از پول ملی ایران، بیش از اینکه کاری اقتصادی و بانکی باشد پروژه ای کاملاً سیاسی و روانی است و بهمین دلیل نیز مسئولین وزارت اقتصاد و بانک مرکزی بی سر و صدا و بدون هیچ اعتراض و مقاومتی اجرای آنرا برعهده گرفتند زیرا آقایان دولتمرد اقتصادی دو راه بیشتر ندارد:

1- نسبت به انجام اینکار آنهم با ادله منطقی و سند و مدرک قابل قبول اعتراض کنند و با تجربه اقتصادی و پولی و بانکی خویش استدلال نمایند که انجام این کار تا زمانیکه تورم در این کشور یکه تازی میکند و بطور افسارگسیخته لحظه به لحظه پیش میرود معنا و مفهومی ندارد، که بطور قطع در صورت مخالفت دولتمردان با این طرح، میبایست دست از کار در تیم اقتصادی دولت و همکاری با آقای روحانی برمیداشتند و بدنبال فعالیت در یک بنگاه و مجموعه خصوصی میرفتند زیرا مخالفت با سیاستهای دولت، مساوی است با مغضوب آقای روحانی

شدن و خروج از دولت و از دست دادن پست و منصب شان!!

2- اینکه به درست و غلط بودن طرح کاری نداشته باشند و اجرای آنرا علیرغم میل باطنی خویش برعهده بگیرند تا شاید با عدم مخالفت شان با سیاستهای غلط دولت، چند صباحی بیشتر جایگاه و منصب دولتمردی را در اختیار داشته باشند که ظاهراً این راه را انتخاب نموده اند.

البته نکته مهم این است که بحث کم کردن صفر اسکناسها، چند سال پیش زمانی مطرح شد که هنوز تیم اقتصادی دولت دهم علی الخصوص وزیر اسبق اقتصاد، دسته گلhائی همچون کاهش چند صد درصدی ارزش پول ملی، برهم زدن بازار ارز و در نتیجه افزایش گرانی همه جانبه کالا و خدمات را مثل امروز در دولت روحانی به آب نداده بودند لکن با وضعیت فعلی باید بجای چهار صفر، حداقل میبایست شش صفر از اسکناسهای کشور کم کنند تا شاید چند صباحی بیشتر مرهم دردی برای مشکلات اقتصادی مردم باشد زیرا چهار صفر دیگر جواب نمیدهد.

در پایان تحلیل خود به این نکته اشاره میکنم که اجرای این طرح شاید چند ماهی مردم را بظاهر خوشحال و راضی نشان دهد اما تا زمانیکه تورم کنترل نشده و به عدد تک رقمی حقیقی و قابل قبول و با نرخی با ثبات نرسد رفته رفته بازگشت و افزایش مجدد صفرها را بر روی اسکناسها شاهد خواهیم بود پس اگر کشوری همچون ترکیه چند سال پیش به یکباره بیش از شش صفر از

اسکناسهای خود را کم کرد و تا به امروز نیز موفق عمل نموده، تنها دلیل آن کنترل نرخ تورم و کاهش نرخ ریسک سرمایه گذاری در آن کشور بوده است. بطور قطع حذف صفرهای پول ملی ایران زیر چتر تورم افسارگسیخته و غیر قابل کنترل فعلی، اصلی و ابدا گرهی از مشکلات اقتصادی ایران را باز نخواهد کرد.

واقعیت امر این است که دولت روحانی بنوعی وا داده و چشمان خود را به روی مشکلات مردم و کشور بسته است، از همین رو اصلاً تمایل و یا شاید هم توان حل و فصل ریشه ای و اساسی مشکلات اقتصادی ایران را ندارد، به همین خاطر دولت محترم در یکسالی که از دوران صدارتش باقیمانده، قلمی را با چند قوطی رنگ زیبا و دلچسب در دست گرفته و همه مشکلات و سوء مدیریتهای خود را رنگ آمیزی زیبا میکند تا نه تنها دیگر مشکلات و ضعفهای دولت دیده نشود بلکه آقایان مدعی عملکردی زیبا و دلچسب در دولت تدبیر و امید هم باشند.

حذف چهار صفر از پول ملی هرگز مشکل گشای مردم ایران نخواهد بود و اجرای این پروژه بسیار دشوار و هزینه هنگفتی بابت چاپ اسکناسهای جدید بر کشور تحمیل خواهد کرد!! قطعاً باید یک روزی صفر اسکناسهای کشورمان کم شود اما آن روزی که باید این کار انجام شود امروز نیست و آن دولتی هم که بتواند این پروژه را صحیح و اصولی اجرا کند، دولت روحانی نیست. در همین راستا تعجب میکنم که چرا نمایندگان محترم مجلس به این مسائل توجه نکرده و واقع بینانه با این موضوع مهم برخورد ننمودند و اجرای آنرا تصویب کردند؟ البته انتظار داشتیم تا این مجلسی که 4 سال همسو با دولت روحانی بود، بالاخره در پایان دورانش کاری انجام میداد مفید و ماندگار اما ظاهراً ما را به این مجلس امیدی نبوده و نیست، هرچند که میدانم کم کردن صفرها در این دولت هم نه تنها به این زودی ها بلکه اصلاً درست و قابل قبول انجام نخواهد شد!! امیدواریم مجلس یازدهم کارهای نیمه کاره را سر و سامان داده و قدمهای مثبت و مهمتری برای ایران و ایرانی بردارد.

مخلص کلام اینکه برتری اقتصادی ایران در گرو صفرهای اسکناسها نیست که با کم کردن آنها بتوانیم قدرت و موفقیت اقتصادی کشورمان را به سایر ملل جهان ثابت کنیم. لذا تا زمانیکه افسار این تورم سرکش، از دست تیم اقتصادی دولت خارج شده و جناب آقای روحانی رئیس جمهور محترم نیز با افتخار اعلام میکنند که ما "دولت گرانفروشی" هستیم و میتوانیم قیمت کالاها و دلار را پایین بیاوریم اما بنابه مصالحی آنرا انجام نمیدهیم، مسلماً کم کردن چند صفر از اسکناسهای رایج کشور نه تنها مشکلات اقتصادی ایران و نابسامانی های بازار و معیشت مردم را مرتفع نمیکند بلکه بنوعی گول زدن خویش و عوض کردن صورت مسئله میباشد!!

ضمناً در این اوضاعی که کشور درگیر بیماری کرونا است و دولت باید این بیماری را کنترل و آرامش را به جامعه بازگرداند که هنوز تا رسیدن به آرامش و عادی سازی اوضاع فاصله زیادی باقیمانده آنوقت دولت بدنبال این است تا قدرت اقتصادی ایران و سربلندی ایران و ایرانی را با کم کردن چند صفر و ارائه آمارهای غیر واقعی به اثبات برساند، در صورتیکه بهبود اوضاع اقتصادی فقط و فقط با اجرای سیاستهای درست آنهم با پشتوانه علمی و عملی، بهره مندی از مدیران متخصص، دلسوز، متعهد، کاربلد، فارغ از گرایشات سیاسی و جناحی، فارغ از باندبازی ها و رفیق بازی ها و حافظ منافع ملی و همچنین راه اندازی چرخ تولید، رشد صادرات غیر نفتی و پیاده سازی اقتصاد

مقاومتی قابل تحقق است و از این طریق میتوانیم بر مشکلات اقتصادی ایران فائق بیائیم و پول و اقتصاد ایران را بیش از پیش قوی و قدرتمند بنمائیم در غیر اینصورت وقت مان را به بطلالت تلف میکنیم و مردم شریف ایران را چند صباحی سرگرم مینمائیم و بس. ولیکن انتظار بر این است تا دولت مردم را بیش از این به بازی نگیرد و با ملت شریف ایران مهربانانه و واقع بینانه رفتار کند.

دیدگاه، انتقاد و پیام هایتان برای انتشار در این ستون را از طریق نظرات خبرهای سایت، یا ارسال پیامك، تلگرام یا واتساپ به شماره های: 09172670030، یا 09172670031 و یا ارسال ایمیل از طریق mashalnews@yahoo.com اقدام فرمایید.

توجه: درج نظریات و مطالب ارسالی، لزوما دیدگاه این پایگاه خبری نمی باشد و آمادگی خود را جهت درج توضیح یا جوابیه ادارات و شرکت های دولتی و خصوصی می باشیم.